

NES KOMMUNE SAMFUNN OG MILJØ
Postboks 114
2151 ÅRNES

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torbjørn Raugstad, 32 26 68 10

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren 2025 - Nes kommune

Nes kommune har ingen avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2025.

Statsforvalteren bemerker at utslipp av fosfor fra avløpsnettets har økt med 98 % sammenliknet med tall for 2024.

Vi tar egenkontrollrapporten og årsrapporten til etterretning.

Kommunen skal betale et gebyr på 5 300 kroner for vårt arbeid med egenkontrollrapporten. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027.

Vi viser til egenkontrollrapport og årsrapport for Nes kommune sitt avløpsnett og Fjellfoten avløpsrensaneanlegg.

Avløpsnett til Fjellfoten avløpsrensaneanlegg

Nes kommune har for 2025 rapportert at avløpsnettets til Fjellfoten avløpsrensaneanlegg har 67 installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp i fellessystem. Dette er ett nødoverløp mer enn det dere rapporterte for 2024. Dere har beregnet at 2 771,9 m³ urensset avløpsvann og 95,2 kg fosfor har gått i overløp på avløpsnettets i rapporteringsåret. Utslipp av fosfor fra avløpsnettets har økt med 98 % sammenliknet med tall for 2024, da dere rapporterte at 1,5 kg fosfor gikk i overløp på avløpsnettets. Utslipp av mengde urensset vann har økt med 73 % fra 2024 til 2025.

Kommunen har rapportert at det er 20 164 innbyggere og 130 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettets i 2025. Antallet tilknyttede innbyggere har økt siden 2024, da dere rapporterte at 19 924 innbyggere var tilknyttet avløpsnettets. Dere opplyser om at det har blitt tilknyttet 106 nye abonnenter i løpet av rapporteringsåret.

I skjemaet for årsrapportering har dere beregnet at virkningsgraden på avløpsnettets er 99,7 %. Vi registrerer at kommunen kun har inkludert utslipp via overløp i beregningene. Vi minner om at også

utslipp via feil og lekkasjer på avløpsnettets også skal inngå her. Kommunen må derfor ha en formening om hvor mye vann som går tapt fra avløpsnettets sitt som følge av dette.

Dere har beregnet at mengden avløpsvann som har blitt sluppet ut via driftsoverløp i rapporteringsåret tilsvarer 0,1 % av den totale tilførte vannmengden.

Statsforvalteren gjør oppmerksom på at det i nye tillatelser stilles krav til dokumentasjon av virkningsgrad for avløpsnettets, samt at utslipp på grunn av feil på avløpsnettets, stans i pumpestasjoner og liknende ikke skal redusere virkningsgraden i avløpsnettets med mer enn 5 %, og deretter 3 % etter en viss tid. Videre stilles det krav til at den samlede mengden utslipp via driftsoverløp over året ikke skal være over 2 %.

I årets rapporteringsskjema har Statsforvalteren inkludert spørsmål om beregnet/estimert virkningsgrad og vannmengde sluppet ut via driftsoverløp. Det finnes per i dag ingen standard metode for å beregne virkningsgrad. Vi bruker derfor årets rapportering til å samle inn data for å få bedre oversikt over omfanget av overløpsutslipp og lekkasjer, samt vurdere om kommunene kan beregne virkningsgrad på en nyttig måte. Kravet til andel driftsoverløp skal bidra til å redusere bruk av overløp og stimulere til oppgradering av ledningsnettets. I første omgang brukes også rapporteringen til å kartlegge hvor stor del av overløpene som er driftsoverløp i regionen. Siden dette er en innledende kartlegging, vil det ikke bli gitt avvik for eventuelle brudd på kravene i årets tilbakemelding. Det kan imidlertid bli aktuelt med strengere oppfølging i neste års rapportering.

Fjellfoten avløpsrenseanlegg

Det er for 2025 rapportert at Fjellfoten avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 1 325 361 m³ avløpsvann og at 4 550 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,34 % av alt vann inn til renseanlegget. Dette er en økning fra 2024, da avløpsvannet i overløp utgjorde 0,07 % av alt vann inn til renseanlegget.

Dimensjonerende kapasitet for Fjellfoten avløpsrenseanlegg er oppgitt å være 30 000 pe (BOF₅). Dere har rapportert at maksukebelastningen i 2025 var 18 957 pe (BOF₅). Etter vår utregning er maksukebelastningen for BOF₅, når vi ser på enkeltprøve i maksuke datert 21.10.2025, lik 20 547 pe (BOF₅).

Fjellfoten avløpsrenseanlegg har en årsmidlet renseeffekt for fosfor på 94,80 % i 2025 og klarer dermed fosforrensekravet i tillatelsen på 90 %. Anlegget oppfyller også sekundærrensekravet. Nes kommune har krav i sin tillatelse til prøvetaking av følgende tungmetaller: kadmium, bly, kvikksølv, sink, krom, nikkel, arsen og kobber. Det skal tas 6 prøver på inn- og utløp. Dette er utført i rapporteringsåret 2025.

Vi registrerer videre at både tilførsler og utløpsmengder av kadmium, kobber, nikkel, bly, sink og arsen er redusert fra 2024. Utløpsmengdene av kvikksølv og krom har økt, til tross for at tilførslene er redusert sammenlignet med fjoråret.

Andre forhold

Kommunen opplyser om at Rånåsfoss avløpsrenseanlegg ble lagt ned i 2025. Avløpsvannet føres til Fjellfoten avløpsrenseanlegg.

Kommunen har søkt Statsforvalteren om ny utslippstillatelse. Søknaden er under behandling (sak 2022/39366).

Overvåking

I utslippstillatelsen datert 06.04.2011 har kommunen krav om resipientovervåking. Nes kommune skal utføre regelmessige undersøkelser og overvåking av de vannforekomster som berøres av avløpsvann som tillatelsen omfatter. Kommunen skal delta i et samordnet overvåkingsprogram for vannområde Øyeren og Glomma/Akershus og med felles rapportering.

Dere opplyser om at det er gjennomført resipientovervåking i rapporteringsåret, og at vannområde Øyeren planlegger opplasting av dataene til Vannmiljø. Vi oppfordrer kommunen til å registrere alle overvåkingsdata i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Konklusjon

Nes kommune har ingen avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2025.

Statsforvalteren merker seg at utslipp av fosfor fra avløpsnettet har økt med 98 % sammenliknet med tall for 2024, da dere rapporterte at 1,5 kg fosfor gikk i overløp på avløpsnettet. Videre har utslippet av urensset avløpsvann økt med 73 % fra 2024 til 2025.

Vi tar med dette egenkontrollrapporten og årsrapporten til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2026 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2027. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek: [Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2026. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr på 5 300 kroner for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Mabel Katrine Seland Trovum
fagleder
Klima- og miljøvern avdelingen

Torbjørn Raugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent